

Po pošti prejemani:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " —
četrt " 6 " 50 "
mesec " 2 " 20 "
V upravnistvu prejemani:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " —
četrt " 5 " 50 "
mesec " 1 " 70 "
Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokepisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 214.

V Ljubljani, v sredo 19. septembra 1900.

Letnik XXVIII.

Zadružništvo in zavarovanje.

Govoril na drugem slovenskem katoliškem shodu
V. Podgore.
(Konec.)

2. Zavarovanje zoper točo.

Pred ognjem nikdo ni varen in vedno
slišimo o požarih, zdaj tu, zdaj tam. Pri toči
morebiti ni tako. Vsaj meni se zdi verjetno,
da je mnogo pokrajin, kjer od pamtveka ni
bilo toče, in zopet imamo kraje, ki po nji
mnogo trpe.

Posledica je, da se zoper točo zavaru-
jejo navadno najbolj nevarnosti izpostavljeni
kraji in da si tudi ti zavarujejo navadno le
najbolj občutljive pridelke. Vsled tega po-
stanejo zavarovalna društva pasivna in se
bavijo z zavarovanjem proti toči sploh le, v
kolikor jim ta zavarovalni oddelek služi kot
reklama za zavarovanje proti ognju.

Vendar pa tudi tega zavarovanja kmet
nujno potrebuje. Kedar je leto dobro, se na-
vadno premalo misli na bodočnost, in če
potem pride toča enkrat, dvakrat zapore-
doma, kdo bi potem opisaval revščino in ob-
upno stanje takih kmetij? Naše kmetijstvo
mora priti polagoma tako daleč, da bo za-
pisovalo svoje dohodke in stroške, potem še
le bodo gospoda verjeli, koliko vnebovpi-
joče krivice se kmetu godi, ko se mu po
raznih davkih jemlje kruh, ki ga bo sam
krvavo potreboval za družino, kruh, ki si ga
je pretežko bil zaslužil. V stroške racijonel-
nega gospodarstva mora pa priti tudi zava-
rovanje zoper točo. Pot do tega smotra se
bo že našel. Kar se prostovoljno ne da
rešiti, naj se uredi s pametno silo. Kmetje
morajo biti solidarni, in kmet, ki je tako
srečen, da živi kje v zavetju, naj bi se ne
branil žrtvovati nekaj za druge, ki živé v
manj ugodnih razmerah. Po ti poti popra-
vila bi se krivica, da se pri cenitvi zemljišča in
pri odmerjanju davkov nikjer ne jemlje ozir
na lego, tako da ljudje v nevarnih legah
plačujejo neprimerno več davkov, kakor
drugi.

Ker ni upanja, da bi se dalo kmalu do-
seči obligatno zavarovanje zoper točo, bo
morebiti zadostovalo, če se po zadrugah na-
pravijo preje ali sleje pomožne bla-
gajne, ki bi v slučajih nesreče vsaj deloma
pomagale nositi nezgodo.

Tudi te blagajne bodo imele dosti te-
žave. Kako težko je ceniti vrednost žetve,
velikost škode! Toča ne uniči le enega
polja, marveč cele pokrajine! Zato se bo
marsikdo ustrašil in mislil, zoper take ne-
zgode se ne moremo zavarovati. Da, če je
treba zavarovanja proti manjšim nezgodam,
mar ga potem za splošne elementarne ne-
sreče ni treba? In če privatna moč ne za-
dostuje, morala bo nastopiti država, ki bode
morala polagoma za kulturne potrebe ljud-
stva več storiti, kot do zdaj.

Nikakor pa ne mislim zdaj svetovati:
Udje raznih zadrug, ustanavljajte si take po-
možne blagajne! Za tako naročilo bo more-
biti še na prihodnjem katoliškem shodu časa
dosti. Vse ne gre naenkrat.

3. Zavarovanje živine.

Hud udarec je za kmeta, kedar mu po-
gine kaj živine, ne tako hud, kot toča ali
požar, a vendar tako občuten, da se pozna
na kmečkem hrbitu. Ta le vrsta nezgod je
pa deloma odvisna od ljudi, kajti v hlevu
skrbnega in umnega gospodarja bodo živali
ostale bolj zdrave, kot v rokah nemarnih
delavcev. Kjer v hiši ni reda, zaklet je hlev.
Tistih čarovnikov pa menda ni več, ki so

vedeli povedati, kdo je nemarnežu hlev za-
klet, in nemarnežem mi mlajši ne znamo
zdravila povedati. Stari so menda nekoč
znali, kakor mi je zatrjeval neki lastnik za-
kletega hleva. Vemo pa zdravilo za nesrečo
v hlevu pridnih gospodarjev — in to zdra-
vilo se imenuje zopet: zavarovanje!

Počez pogine kmetom 0.7 odstotkov ži-
vine, na večjih posestvih so razmere ugod-
niše, na manjših slabše. Premije so visoke:
Pri konjih 4 do 8 odstotkov vrednosti, pri
goveji živini 2½, do 5 odstotkov, pri drob-
nici 3 do 10 odstotkov. Tako je pri privat-
nih zavarovalnicah, ki morajo pokriti z last-
nimi dohodki svojo režijo. Za deželne zava-
rovalnice računa poročilo deželnega odbora
koroškega za konje premije v znesku 2 od-
stotkov vrednosti.

Režija je pri teh zavarovalnicah zelo
velika. Sedmero velikih zavarovalnih zavo-
dov na Nemškem plačalo je n. pr. leta 1883
odškodnine 691.000 mark, upravni stroški
pa so znašali 300.000 mark! Jeden izmed
teh zavodov je imel celo 72 odst. upravnih
stroškov. Za koroško proračunava poročilo
samo 10 odstotkov, ker se ne upošteva de-
lovanje deželnih uradnikov. Režija je tako
velika, ker so zavarovalni pogoji zelo kom-
plicirani.

Zavarovalno društvo v Amstettenu stavi
n. pr. pri zavarovanju konj s sedeče pogoje:
Zavarujejo se konji, ki so več kot 100 in
niso 600 gld. vredni; konj, ki ima hibo, se
ne zavaruje, zavaruje se le 80 odstotkov
resnične vrednosti. Pred zavarovanjem mora
živinozdravnik konja pregledati. Konj, ki se
je pokvaril, da ni več 100 gld. vreden, se
iz zapisnika prečrta, a pokvarjenje se mora
zavarovalnici v osmih dneh naznaniti. Če
se kje kaka škoda pripeti, se mora takoj ce-
niti v prisotnosti živinozdravnika. Komisija
ima konstatovati identiteto živali in ceniti
njeno vrednost. Žival, ki je poginila, se
mora secirati, in če je ali gospodar sam, ali
nemarnost njegovih ljudi zakrivila nesrečo,
se ne odškoduje nič itd.

Za tako obsežno delovanje treba je
mnogo osobja in mnogo stroškov za režijo.

Najlažje in najceneje bodo v ti stroki
delale male zadruge in kmetijska društva.

Napredni čas tirja, da tudi te stroke
ne zanemarjamo. In zdi se mi, da nam v
ti stroki več čakati ni treba, izvršitev zava-
rovalne organizacije je tudi veliko lažja, kot
pri toči. Posebno pomenljivo se mi zdi za-
varovanje konj. Mnogo kmetov se ne upa
konj rediti, ker preveč kobil pogine, in
vendar bi konjereja našim ljudem prinesla
marsikak goldinar, ko bi imeli zavarovalnice,
da bi se nesreče ne čutile prehudo in raz-
delile na več let. In mislim, da se nam za
zdaj ni bati da bi svetovni mir, ali avto-
mobil izpodrinil konjerejo.

Ta oddelek zavarovanja je za naš narod
prepotraben. Zadruge se ga naj lotijo prej
ko slej resno in z vso odločnostjo.

4. Zavarovanje za starost in bolezen.

Hudo je, če človek izgubi po nesreči
svojo last, a hujše, če pride ob zdravje, ali
če se postara, ne da bi si bil toliko pri-
hranil, da bi se mu lakote ne bilo bati. Kar
je streha nad hišo, je zavarovanje zoper
starost in bolezen vrh drugih zavarovalnih
stisk. Že leta 1565 je predlagal neki soc.
politik raznim knezom v Nemčiji, naj se
ljudje silijo, zavarovati za starost vsako no-
vorojeno dete!

Ko bi bili naši posestniki zavarovani
za starost, koliko lažje bi izročevali posestva
pravočasno otrokom in sicer brez skrbi,
kajti mladi bi s starši vse drugače ravnali,
če bi ti dobivali vsako leto, recimo 100 gld.

Politiki si belijo glave, kako olajšati
dolgove kmetom. Skrbimo najpoprej, da se
ne bo pri smrti staršev na domove nalagalo
brez konca hipotek. Kako! Z zavarova-
njem za smrt.

Prijatelji ljudstva obžalujejo razkošnost
delavnih naših močij. Plača raste, a nikdo
ne misli na starost. Uvedimo tak red, da se
bo rastoča plača hranila ljudem za bodoč-
nost, da dobe na stare dni tudi hlapei in
dekke kaj pokojnine, in ljudje bodo veliko
rajši ostajali na kmetih; postali bodo trezni
in varni!

Kdo šteje družine, ki so izgubile ali
očeta ali mater samo vsled pomanjkanja
denarjev! Po zdravniku se niso upali in za
bolnišnico že prav ni denarja. Vsled tega
jih gre premnogo v zgodnji grob, kar bi
se večkrat ne zgodilo, ko bi bili ljudje za-
varovani tudi za slučaj bolezni!

Tužna sedanja leta tirjajo odločno, da
se v tem oziru kaj stori. Načrti niso novi,
niso sanjarije, vsaj so jih v bolj naprednih
deželah že izvedli v obširni meri. Ne mi-
slimo, da pojde stvar po starim tiru tudi
še v bodoče, marveč stopimo potrebam časa
odločno nasproti in imejmo odprte oči —
in roko.

Zadruge naj bodo izvršilni organi teh
načrtov. A če bi danes samo pozivljali za-
družne odbore, naj si zapomnijo besede ne-
skusnega govornika, bilo bi morebiti ven-
dar le premalo. Priti moramo do sklepa:

1. Napraviti se mora shod zadružnih
odbornikov;
2. naj se voli osrednji soc. odbor, če
ne prevzame tega posla »Zveza«;
3. naj se skrbi za sistematičen poduk
z besedo in tiskom;
4. za stroške naj se naloži posojilnicam
prostovoljen časten narodni davek.

Če tega ne storimo, bomo še po letih
poslušali govornike o potrebi zavarovanja, a
do praktičnega delovanja ne bomo prišli.

Bog daj, da bi tale sijajni katol. shod
podvojil v nas pogum in delovanje, ki se
je bilo rodilo kot sad prvega shoda, da bi
kedaj mogel naš rod nasprotnikom govoriti
s starim apologetom: »Časno premoženje,
ki v vas dela razpor, nas družijo, — nas
družijo, kar v družini dela razpor, ker ma-
mona ne iščemo, marveč višje idejale, svesti
si »da sreča človeške družbe ne leži v tem,
da ima dosti kruha; treba je, da so ljudje
služeči si kruh ali ga uživajoči pokorni
moralni?«

Več kot je medsebojnih vezij, tembolj
bo cvela ljubezen, ki družbeno življenje
oživlja in vzdržuje. Liberalizem je one svete
vezi, — vse raztrgal, na novo oživljena ka-
toliška ideja jih hoče zopet zvezati v blagor
človeški družbi, ki je zdaj razpadu bližje
kot kedaj popred. (Živahno odobravanje.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. septembra.

**Volitno gibanje na Nižje-Avstrij-
skem.** Najživahnejše gibanje se je razvilo na
Dunaju in v ostalih nižje-avstrijskih občinah,
kjer bodo krščanski socialisti skušali ne
samo ohraniti dosedanje posestno stanje,
marveč pridobiti si še ostale mandate, ki so
dosedaj bili v posesti liberalcev in socialnih

demokratov. Resnega protikandidata ima žid
Kareis v osebi krščanskega soc. Ditttricha ali
višjega revidenta Czermaka. Tudi vsi soci-
jalno demokratski kandidati bodo dobili resne
tekmece, tembolj, ker je krščansko-socialna
armada izborna organizovana in je posebno
za zadnjih občinskih volitev prav dobro di-
sciplinirana. Socialni demokrati bodo zopet
kandidovali Ellenbogna, Pernerstorferja, ako
ne zmaga v Gradcu, in Schuhmeierja; njih
zastopnik v dunajskem občinskem svetu,
Reumann, se baje ne bo več silil v ospredje.
Po deželi večinoma nikjer ne bo vročega
boja, razun po mestih, kjer bodo razni libe-
ralni velmožje poskušali svojo srečo.

Načelniki levčarskih klubov so
se šli včeraj dopoldne na Dunaju k posveto-
vanju. Pod predsedstvom načelnika dr. Fun-
keja so se šli grof Stürgkh, Schwegel,
Baernreither kot zastopniki veleposestva;
predsednik Funke, Gross in Pergelt kot za-
stopniki liberalne stranke; Prade, Chiari,
Kaiser in Hofmann kot zastopniki nemške
ljudske stranke ter dr. Lueger kot zastopnik
kršč. soc. Grabmayr, Hochenburger in Liech-
tenstein so pismeno opravičili svojo odsotnost.
Posvetovanje je trajalo dopoldne poldrugo
uro, popoldne se je pa nadaljevalo skoro
do večera. Princ Liechtenstein je v svojem
pismu naznačil željo, naj se nadalje obstoji
nemška »gemeinbürgerschaft«, kateri se kršč.-
soc. stranka i v bodoče pridružuje. Razgovor
je ostal seveda tajen, toda dognano je, da
je bil na dnevnem redu samo sedanji po-
ložaj in pa volitveno gibanje.

**Katoliško vseučilišče v Solno-
gradu.** Po sklepu deželnega zbora solno-
graškega, da je delati na to, da se čim
prej zopet ustanovi vseučilišče v Solnogradu,
se je takoj v letu 1885 ustanovilo društvo,
ki je prevzelo povspesjevanje te naloge. A
delo, posebno nabiranje potrebnega denarja,
gre prepočasno, zato se je izdelal nov načrt,
po katerem bi se vseučilišče otvorilo že po
preteku petih let. Otvorjena bi bila najprej
juridiski in filozofski oddelek, ker teološki
že obstoji. Za vzdrževanje je potrebno ka-
pitala 9 milijonov, zagotovljenih je pa do-
sedaj samo jeden milijon kron. Ostalih osem
milijonov namerava odbor zbrati tako, da
bo vsak nemški katolik škofij Dunaj, Št.
Hipolit, Linc, Solnograd, Briksen, Trident,
Celovec, Maribor in Gradec plačal na leto
31 vinarjev in v petih letih bi bila svota
pokrita. V ostalem pa pričakuje odbor pod-
pore tudi od katolikov ostalih narodnostij.
Ta načrt je sedaj odbor razodel sv. Očetu
in nadškof Katschthaler je prejel papeževo
lastnoročno pismo, v katerem se ta načrt
odobruje in priporoča, »ker nam je mnogo
na tem, da se ta visoka šola čim prej usta-
novi in otvori«.

Angleški parlament razpuščen.
Kraljica Viktorija je v ponedeljkovi seji mi-
nisterskega sveta podpisala dekret, s kate-
rim se z dnem 25. t. m. razpušča angleški
parlament in določajo nove volitve za čas
od 1. do 15. oktobra. Sedanji parlament je
bil izvoljen v juliju 1895 in se mu torej s
sedanjim razpustom za celi dve leti prikraja
postavna sedemletna doba. Novi parlament
se mora sniti 1. novembra. V dosedanjem
parlamentu je bilo 340 konservativcev, 71
liberalnih unionistov, 177 liberalcev, 70 anti-
parnelitov in 13 parnelitov. Konservativna
unionistiška večina je torej tedaj znašala 125
glasov, in to menijo tudi sedaj ohraniti.
Sedanja prilika je za volitve v vladnem
smislu dokaj ugodna, ker, akoravno se je že

nekoliko ohladilo ponajveč umetno vzbujeno navdušenje za »zmage« v Južni Afriki, je še vendar dokaj nade, da bo vlada lahko operirala proti liberalni stranki, katere stališče bi sicer ne bilo še tako omajano, ko bi vlada jedinstvo mej njenimi voditelji. Jeden del te stranke pod vodstvom Asquitha se je namreč izjavil »v ime večine voditeljev liberalne sranke« za anekcijo južno-afriških republik. Vendar gotove kroge tudi ta razpor ne plaši, ker vedo, da ima Asquith kaj malo somišljenikov.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 18. sept.

Ljubljanski obč. očetje so se vrnili s počitnic. Brez dvoma prinesli so seboj mnogo modrih mislij, s katerimi bodo osrečevali mestno blagajno. Največ si jih je nabral g. župan, ker je takoj pri otvoritvi obljubil, da čaka obč. svet naporno delo.

Županova naznanila. Župan se je spominjal cesarjeve 70letnice ter prebral slovenski dopis, katerega je dobil kot zahvalo za čestitko obč. sveta. Spominjal se je župan tudi jubileja škofa Strossmayerja, ki je že 18 let častni meščan ljubljanski. Povedal je župan, da se mu je šel z gg. obč. svetnikom Lenčutom in Kleinom pokloniti, ter je povdarjal, da so gospodje potovali na lastne stroške. Ta izjava nas je presenetila. Bilo je prvič, da je župan povdarjal, da je potoval na lastne stroške. Pozdravljamo to izjavo in želimo, da župan vedno pove, kedaj potuje na lastne stroške, pa da bi se to ne zgodilo — preredkokrat.

Župan se je končno spominjal še umrlega g. Iv. Dejaka ter povedal, da sta po 100 K darovala za mestne uboge gg. Bamberg in Karol Luckmann, ker nista razsvetlila svojih stanovanj ob cesarjevem jubileju. — Naučno ministerstvo je dovolilo prof. dr. Lovro Požaru, da tudi prihodnje šolsko leto prevzame ravnateljstvo na mestni višji dekliški šoli, ne da bi mu odtegnilo dohodke. Naučnemu ministerstvu se je izrekla zahvala.

Razsiranje južnega kolodvora. Obč. svet je dobil naznanilo, da za prezidavo južnega kolodvora izgotovljeni načrti morajo dobiti nekaj sprememb, kar se bode dovršilo do srede septembra, in da se potem skliče konferenca, h kateri bode povabljeni tudi zastopstvo obč. sveta. »Železniški minister« ljublj. obč. sveta gospod Karol vitez Bleiweis je predlagal, naj župan v tej zadevi še potrka pri železniškem ministerstvu. Župan je obljubil, da bode pristojne faktorje spomnil na rok 15. sept., ki je že potekel.

Župan in ognjegasci. Župan je na to omenjal agitacije proti sedanjemu načelniku gasilnega društva ter rekel, da čuti potrebo javno povdarjati, da je g. Stricelj dobil zadoščenje pred sodiščem. Župan je g. Striclja pozval, naj porabi vsa zakonita sredstva.

V kuratorij kemičnega poskuševališča je izvolil obč. svet kot svojega zastopnika dr. Kopřivo.

Nabernikovim dedičem se ugotovi prošnja za odpisno dovoljenje glede sveta za podaljšavo Hilserjevih ulic.

Mestna davkarija poddržavljena. O tej točki je poročal obč. svetnik Prosenc. Že večkrat se je občina bavila z vprašanjem, ali je njena dolžnost pobirati drž. davke in koliko povračila sme zahtevati za to delo. Januvarja meseca je prosila občina finančno oblast primerne povračila za vsa dela, ki ne spadajo v delokrog občine. Ministerstvo je odgovorilo, da ni v položaju dati tako odškodnino, ter je izjavilo, da bode pobiranje davčin preneslo k tukajšnjemu glavnemu davčnemu uradu. Občinski svet je včeraj izrekel nadejo, da prevzame država od novega leta naprej tudi pobiranje drugih davkov, dež. in mestnih doklad ali kakorkoli se imenujejo davki ter da prevzame od mestne občine dva najmlajša blag. uradnika gg. Hafnerja in Svetlina. S spopolnitvijo mestnega blag. osebja se bode počakalo toliko časa, da se dobi odgovor od ministerstva.

Prostori za strokovne šole. Dopis dež. vlade v zadevi pogodbe glede prostorov, ki so v Zatiškem dvorcu najeti

za c. kr. obrtno strokovno šolo, se na predlog obč. svetnika Šubica izroči v pretres še šolskemu odseku, ker se ne more pripustiti, da bi pošta, ki je nastanjena v istem poslopu, smela vozove voziti v vežo šolsk. poslopa. Najemščina znaša 5000 K na leto ter mora za vse poprave in druge potrebščine stanovanja skrbeti mesto.

Staritlak na Dunajski cesti je na desni strani magistrat dal odstraniti ter napraviti asfaltni tlak. Ilišni posestniki ob oni strani so sedaj izjavili, da je bil stari tlak še dober in, ker jih magistrat pri delu niti ni mnenje ni vprašal, je pravilno, če tudi novi tlak magistrat sam plača. Obč. svetniki so morali pritrditi, da je to popolnoma pravilno stališče in da bi se moralo, predno se je delal oni tlak, povprašati za mnenje dotične hišne posestnike. Novi asfaltni tlak bode sedaj plačalo mesto, na magistratu so pa za jedno blamažico bogatejši.

Plinova razsvetljava. V uprav. svet delniške družbe za plinovo razsvetljavo je obč. svet kot svojega zastopnika poslal župana Hribarja.

Spremembe v mestni živino-zdravniški službi. Ker je g. Rajar izstopil iz mestne službe, bil je za klavničnega oskrbnika imenovan g. Jos. Stegu, sedaj živinozdravnik v Makarski. Prosila sta za to službo še dva gospoda, od katerih je bil g. V. Zajc priporočan na drugem, g. Iv. Demšar pa na tretjem mestu. Z novim letom se povišajo dohodki mestnim živinozdravnikom in sicer pride klavnični nadzornik iz IV. v III. plačilni razred, klavnični oskrbnik pa iz V. v IV. plačilni razred.

Okrajnim predstojnikom za Barje je bil na mesto umrlega Peruzzijsa imenovan nadučitelj Fr. Črnagoj.

Občinski svetniki mej mestno godbo. V odbor meščanske godbe je občinski svet imenoval svojima zastopnikoma gg. Ant. Svetka in Iv. Velkavrha.

Škontracija mestne blagajne se je po poročilu g. Ant. Svetka v redu izvršila.

Za mestno kopališče v Koližeji se dovoli še 108 K 75 v., ki so se pri popravah preko računa izdali, prošnja najemnika Jerneja Matevžeta, naj se mu od najemščine odpusti 100 K, se odkloni.

Napis na mestnih ljudskih šolah. Deželni šolski svet išče vsa pota, da bi pripravil na mestne nemške ljudske šole poleg slovenskega tudi nemški napis. Pritisnil je v tem oziru na mestni šolski svet. Včeraj je bil obč. svet mnenja, da ministerska naredba, na katero se sklicuje dež. šolski svet, velja le za uredbo notranjih šolskih prostorov, vendar je obč. svet nakazal potreben kredit za dvojezične napise na mestnih ljudskih šolah. Ti dvojezični napisi se naredijo takrat, — kadar bode vlada pripravila na učiteljske in realne dvojezične napise.

Najemščine od topničarske vojašnice bode odslej mesto namesto dosedanjih 41.233 K 95 v. dobivalo 48.409 K 38 v.

Tlakovanje in niveliranje. Prešernove ulice in del Marijinega trga v obsegu 2701 kvadratnih m. bodo tlakovali s kamenitimi kockami. Veljalo bode tlakovanje 24.600 K, Wolfvih ulic letos ne bodo tlakovali. Kaj, ko bi kdo izračunal, koliko milijonov kronc bi veljalo tlakovanje vseh mestnih ulic! Pri niveliranju Prešernovih ulic se bode posestnikom popravil na mestne stroške samo uhod in prostor v prodajalnicah pa morajo posestniki znižati na svoje stroške.

Telefon na mestne stroške bi rad dobil načelnik gasilnega društva Stricelj. Občinski svet mu je to prošnjo odklonil.

Hidrant v Lattermanovem drevoredu je hotelo imeti ognjegasno društvo, da bi v slučaju požara lažje gasilo lesene barake v »Praterju«. Obč. svet je bil mnenja, da zadošča pripravna cev na odtojni vodnjak.

Gasilec v »Mestnem Domu« se ni dovolilo prosto stanovanje.

Nov voz za smeti se je za letos posestnikom v Ravnikarjevih in Zalokarjevih ulicah odklonil. Prihodnje leto dobimo nov voz za smeti.

Za razsvetljavo ceste na južni kolodvor je obč. svet dovolil 400 K. Cesta

dobi dve žarnici. Južna železnica tega dela ceste ob skladiščih ni hotela razsvetliti.

Električne železnice v Ljubljani še ne bo prihodnjega marca. Obč. svet ljubljanski je podaljšal obrok tvrdki Siemens & Halske do 1. julija.

V tajni seji je bil imenovan kontrolorjem mestne blagajne g. Naglič.

Zahvala.

Podpisani pripravljali odbor se zahvaljuje vsem onim, ki so pripomogli, da se je drugi slovenski katoliški shod tako veličastno izvršil. Posebno pa še imenoma izreka najtoplejšo zahvalo: Prezvise-nemu metropolitu ilirskemu, kardinalu dr. Jakobu Missli za njegovo visoko prisotnost, za sv. mašo, krasni govor in apostolski blagoslov; presvetlemu gospodu knezoškofu ljubljanskemu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču, svojemu visokemu pokrovitelju, za ves trud in vso ljubezen, ki jo je posvetil našemu shodu; presvetlemu gospodu dr. Mihaelu Napotniku za vzneseni govor in za blagoslov z odpustkom in za vso ljubeznivost, s katero je pospeševal priprave; presvetlemu gospodu Jakobu Trobcu, škofu St. Cloudskemu iz daljne Amerike za pontifikalno sv. mašo in za prijazni nagovor; g. c. kr. deželnemu predsedniku njega ekselenci baronu Viktorju Heinu, ki je počastil zborovanje s svojo navzočnostjo, kakor tudi nj. ekselenci g. dvornemu svetniku grofu Schaffgotschu za častno prisotnost; zastopniku najvišje deželne avtonomne oblasti našemu deželnemu glavarju prelag. gosp. Otonu pl. Deteli; plemeniti knežji rodbini Windischgrätzovi, ki je blagovolila zastopati na katoliškem shodu najvišje avstrijsko plemstvo; gospodu vseučiliškemu profesorju dr. Josipu Tumpachu, ki je v imenu svojega visokega mandanta barona Leona Skrbenskega kneza in nadškofa praškega, pozdravil naš shod in prevzel častno predsedništvo; pred. g. kanoniku dr. Oršiču iz Krka, ki je zastopal svojega biskupa dr. Antona Mahničarja.

Izkreno se zahvaljuje še posebno dr. Matku Laginji, ki si je kot predsednik organizacijskega odseka, kot voditelj sklepnega slavnostnega zborovanja in zlasti še s svojim duhovitim in prirčnim nagovorom pridobil visoko spoštovanje katoliških Slovencev; vsem zastopnikom češkega naroda, zlasti gospodu dr. Hrubanu iz Olomuce, načelniku katoliške narodne stranke na Moravi, državnemu poslancu dr. Stojanu, nadučitelju gospodu Kadlčaku, kanoniku g. Švehli iz Prage in gosp. Fr. H. Žundálek, glavnemu uredniku »Kato-lických Listů«, za bodrilne nagovore; zastopnikom hrvatskega naroda iz Zagreba, kanonikoma dr. J. Jagatiću, dr. Cvjetku Rubetiću in kr. vseučiliškemu profesorju in saborskemu poslancu dr. Ante Bauerju; podpredsedniku shoda g. vitezu Berksu, ki je tako taktno vodil drugo slavnostno zborovanje; pred vsem pa častnemu predsedniku g. vodji Franu Povšetju in gosp. predsedniku dr. Ivanu Šusteršiču za njihov požrtvovalni trud ob pripravah shoda in njega izvršitvi.

Dolžnost nas veže tudi, da se javno zahvalimo vsem slavnostnim govornikom za njihova krasna izvajanja, vsem načelnikom odsekov za umno vodstvo razgovorov, vsem poročevalcem, ki so se kot strokovnjaki vrlo potrudili, da so sestavili tako stvarna poročila in tako jedrnaté resolucije, kakor tudi vsem mnogoštevilnim udeležiteljem pri debati, ki so izpopolnili in dodali, kjer je bilo kaj pomanjkljivega.

Srčna hvala tudi sl. vodstvu Alojzije-vevišča, ki nam je tako gostoljubno dalo na razpolago slavnostne prostore, in slavni kranjski hranilnici, ki je brezplačno prepustila prostore na starem strelišču za zborovanje, banket in prenočišča, gospodu Iv. Matjanu za ukusno in krasno dekoracijo, hvala g. predsedniku katoliškega društva rokodelskih pomočnikov za prepustitev »Rokodelskega doma« in katoliški družbi za dvorano v »Katoliškem domu«.

Srčna hvala še zlasti vis. c. in kr. vojaški upravi, na čelu ji ekselenci podmar-

šalu in divizionarju Höchsmannu pl. Hochsanu za brezplačno prepustitev vojaških postelj, kakor tudi č. sestram usmiljenkam, vodstvu Marijanišča za prenočišča, kakor tudi vsem ljubljanskim meščanom, ki so kakorkoli pomagali odboru za srečno izvršitev shoda.

Še posebej pa zahvaljujemo predsednika novoustanovljene »Slovenske zveze« in predsednika slovenskega katoliškega akademičnega društva »Danice« za pozdrave na shodu in vrle »Danicarje« še zlasti za ljubeznivo pogoščenje zadnji večer. Srčna hvala vrlému »Meščanskemu klubu« za zabavni večer in za nagovore članov, ter »Slovenski krščansko - socialni zvezi« za sijajno bakljado in serenado v proslavo sedemdesetletnice Njegovega Velikanstva, gosp. učitelju Alojziju Sachsju za spretno vodstvo pevcev, gosp. Oroslavu Dolencu za darovane mnogobrojne sveče in »Katoliškemu društvu za delavke« za požrtvovalno sodelovanje, g. Ivanu Kregarju za požrtvovalni trud pri oskrbi stanovanj in g. Fr. Breskvarju.

Hvala slovenskim županom, ki so dali katoliškemu shodu s svojo navzočnostjo največjo važnost, in društvom, ki so po svojih zastopniških slovensko ljudstvo pokazala v njega organizaciji, kakor tudi vsem, ki so nas pozdravljali s tako mnogostevilnimi brzojavkami.

Srčna hvala vsem, ki so v tako ogromnem številu prihiteli v Ljubljano, zlasti vsem izvenkranjskim Slovencem, ki so nam izkazali na shodu svoje bratsko soglašanje! Povrni Vam Bog Vaš trud, saj potrudili ste se za sveto stvar! Pripravljali odbor za drugi slovenski katoliški shod v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 15. sept. 1900.

J. Flis,

predsednik.

I. Vencajz,

podpredsednik.

Dr. Evgen Lampe,

tajnik.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. septembra.

Cesarjeva zahvala. Predsednik II. slov. kat. shoda g. dr. Šusteršič je dobil od dež. predsedstva nastopni dopis: Po najvišjem naročilu naznanjam II. slov. kat. shodu Najvišjo zahvalo za izraz zvestobe in udanosti, ki ga je ta shod Nj. Velikanstvu brzojavnim potom poklonil. C. kr. dež. pred-sednik: Hein l. r.

»Najslabši material«, pravi »Slov. Narod« je bil na katoliškem shodu. To je »Narodova« jedina tolažba. Toda v koliko je opravičena ta tolažba? Mej drugim je bilo na shodu 300 slovenskih županov. Ali je to »najslabši material«. Ivan Hribar bi rad imel ta »najslabši material« ob svoji strani, a postal mu je ta »material« — pre-kisel, zato je z »Narodom« postal surov. Slovenski župani, zastopani na katoliškem shodu, prepuščajo »dober material«, kakoršen je Malovrh in njegova družba, Ivanu Hribarju ter niso prav nič razžaljeni, ako jih »Narod« pita z »najslabšim materialom«. Dobili bodo pot, da se Ivanu Hribarju za to primerno zahvalijo.

Še jedenkrat »oštarija v Alojze-vevišču.« »Narod« hoče na vsak način, da so bili udeležniki katoliškega shoda pijani, ker se je po poročilu njegovega poročevalca, katerega ni bilo na shodu, stočilo v »Alojze-vevišču« ogromno pijače. Vprašali smo gostilničarja g. Rozmana in ta nam je povedal, da na shodu ni stočil niti treh sodčkov pive. Ako se pomisli, da je bilo na shodu 4000 ljudi, je pač verodostojnejše, da je moral biti pijan samo »Narodov« poročevalec, ko je svoje »podrobnosti« pošiljal v svet.

Izposojeni prapori. Pod tem naslo-vom je pisal »Slov. Narod«: »Tudi zastava pevskega društva »Ratitovec« je prišla na shod, ne da bi za to vedel odbor«. Na to »Narodovo« besedičenje smo dobili naslednje pojasnilo: Ni res, da je prišla zastava pevskega društva »Ratitovec« na shod, ne da bi za to vedel odbor, pač pa je res, da je večina odbornikov vedela za to. Dalje je res, da je podpisanec kot načelnik pevskega društva bil pri tem shodu sam zastavonoša v družbi s še enim odbornikom. Fr. Šmid, predsednik pevskega društva »Ratitovec« v Selcih. — »Narod« je tudi čenčal, da je

ljudstvo v Selcih ogorčeno, ker se je zastava tega društva nosila med „klerikalnimi zastavami“. To „selško ljudstvo“ se rekrutira iz dveh krčmarjev in onih izvoljenih privržencev, ki hodijo k njima na sladko kapljico. Tisti trabant, ki so prišli demonstrirati na shod dne 2. t. m. na Frtici poživljeni z zlato kapljico na račun dveh selških velemož, so seveda tudi sedaj — ogorčeni. To je naravno, in „Slov. Narod“ v tem oziru pač ni izviren.

„Kofeta“ nista plačala dva udeležnika kat. shoda na nekem privatnem stanovanju. Tako trdi „Narod“, ne da bi povedal ime dotične stranke, katero je katol. shod tako oškodoval. Pričakujemo, da jo „Nar.“ uredništvo naznani pripravljalnemu odboru, da se takoj poravnava škoda. Ako vedo v „Narodovem“ uredništvu še za koga, ki je pri „kofetu“ žlice kradel, naj ga tudi naznanijo.

„Narodova“ „podrobnost“ se je valjala o priliki katoliškega shoda tudi po vojaških posteljah, katere je izposodil pripravljalni odbor očigled množini gostov od vojaške uprave. »Narodne« slavnosti so bile vedno v manjših dimenzijah in vendar so »Narodovci« morali celo za češke goste rabiti vojaške postelje. Razložek mej nami in »Narodovci« je bil le ta, da je vojaška uprava od nas dobila vse v redu nazaj, pri »Narodovcih« ji je pa mnogo stvari zmanjkalo.

Cesar v Gorici. Sedaj je baje končno določeno, da pride cesar v Gorico dne 29. septembra ob 9. uri zjutraj ter ostane v Gorici do drugega dne 3. ure popoldne. Slovenska zastava je, kakor se poroča, v Gorici za slavnostne dneve prepovedana! Županom je prepovedano priti s slovenskimi zastavami v mesto! Kaj bodo gorški Slovenci odgovorili na te prepovedi?

Osebnost. Č. g. Anton Koblar, župnik kranski, je imenovan dekanom in knezoškofijskim duhovnim svetnikom.

Bolezen g. kanonika dr. Lampeta se je v zadnjem času shujšala in ga toplo priporočamo v molitev.

Zaprta tovarna. Delavci tukajšnje tovarne za žveplenke, ki je last g. A. Tscherneta, so se v ponedeljek pismeno pritožili pri lastniku tovarne proti upravi bolniške, blagajne ter proti čudnemu postopanju napram delavcem, kakor tudi proti prenizki plači. Ko so hoteli danes zjutraj iti delavci v tovarno, je bila ista zaprta in delavci niso mogli na delo. S tem je lastnik tovarne pokazal jasno svojo naklonjenost do delavcev. V tej tovarni se z delavci baje ni postopalo posebno človeški. Delavke se je menda nazivalo z raznimi „lepimi“ imeni, kakor se nam pripoveduje. Nič bolje se ni godilo moškim delavcem. Bolniška blagajna ni bila leta in leta v redu, plače teh revežev, ki so v posebni nevarnosti vsled fosfora za zdravje, so tako minimalne, da ob njih ni mogoče živeti. Gospodar, ki je sicer dober človek, je raje dal tovarno zapreti, nego da bi bil razmišljal težnje in pritožbe svojih delavcev. Ker delavci sedaj nimajo zasluzka, prosimo somišljenike, da jim z denarnimi doneski pomagajo v njihovem boju. Denarne pošiljatve naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Jos. Gostinčar, delavski tajnik, Ljubljana. Pomagajmo pomoči potrebnim bratom!

Slov. katol. delavsko društvo priredi jutri zvečer ob 3/8. uro v svojih prostorih na Turjaškem trgu društven shod. Dnevni red: a) Stara pesem o nerednostih delovršbenih bolniških blagajni pri nas in kje je iskati temu uzroka; b) delavske razmere v Ljubljani; c) raznoterosti.

Kranjska gimnazija ima letos vseh osem razredov. Ker pa ima vseh prvih pet razredov vsoprednice, šteje torej gimnazija trinajst razredov, kar je dokaz za njeno potrebo. V obeh prvih razredih je 108 učenec, v drugem 74, v tretjem 68, v četrtem 59, v petem 64, v šestem 48, v sedmem 47, v osmem 36, v vseh 504. Ker pa je v poslopju le za deset razredov prostora, so porabili za učni sobi dve drugi dvorani, en razred pa je v mestni ljudski šoli.

Iz Klanjca na Sutli se nam poroča: Na raznih krajih mile slovenske domovine prirejajo se vsako leto razstave sadja, grozdja itd. Toda ne samo slovenski kraji se ponasajo z lepim sadjem, ampak tudi sosednje Hrvaško. Letos se priredi v Varaždinu taka

razstava, in sicer od 29. septembra do 3. oktobra.

K zgradbi Franc Jožefovega mostu. V včerajšnji seji ljubljanskega občinskega sveta se točka o oddaji del za napravo obrežnih zidov ob obeh straneh gradnega cesar Franc Jožefovega mostu ni obravnavala, ker so se pojavila mnenja, naj se taki obrežni zidovi ne grade.

Z Reke se nam piše: V ponedeljek je slavil v tukajšnjem kapucinskem samostanu velezaslužni in občespoštovani o. Avguštin Velec petdesetletnico svojega redovniškega življenja. Zbralo se je okoli njega lep broj njegovih čestilcev, mej njimi tudi vč. o. provincijal iz Varaždina. O. Avguštin je zelo spoštovana oseba ne samo na Reki, ampak tudi drugod po Hrvaškem in Slovenskem. Se svojo ljubeznjivostjo in skromnostjo znal si je pridobiti mnogo src in njegova zgovornost na prižnici mnogo želnih poslušavcev. Rodom je iz Štajerske, a vseh 50 let je preživel v reškem samostanu, kjer je bil in je pravi oče svojih sobratov. Noge so mu žalibog oslabele, a um ima še vedno bister in srce polno ljubezni za cerkev in domovino. Težka hoja mu pa vendar ne preči pota do spovednice, kjer presedi še vedno po mnogo ur. Bog živi še mnogo let milega našega o. Avgušтина! — Zopet so vkrcali tukaj čez 800 konj za Transval. Človek bi se skoro uprašal, ali jih imajo še kaj na Ogerskem. — V čistilnici petroleja je nastal te dni velik ogenj; počil je kotel in za malo časa vzdigal se je velikanski zubelj proti nebu. Po okretosti ravnatelja in brzi pomoči gasilnega društva se je hitro ogenj omejil. Vsa sreča, da ni bilo vetra. Škode je okoli 30.000 K. — Katastrofa v Galvestonu v Ameriki je spravila v velik strah naše Primorce, ker je tam čez 500 naših ljudi. Se strahom in nestrpljivo pričakujejo točniših sporočil. Bati se je, da bo marsikatera družina ob svojega gospodarja. — Po naši okolici pričela se je herba grozdja, katera obeta nekaj obilnišo in dobro kapljico „domačega“.

Slovensko gledališče. Gledališka sezona se otvori v soboto, dne 22. t. m. z operno predstavo „Aida“. V tej operi nastopijo prvičkrat novoangažovani člani slovenske opere: altistinja gđ. Wanda Radkiewicz, tenorist gosp. Tit Olszewski in basist g. Otokar Löttsch. Druge glavne uloge te opere pojo: gospodični A. Carneri in E. Nočmi, ter gosposdije J. Noll in A. Polašek. Nove dekoracije za to opero slikal je dekoracijski slikar in gledališki mojster gosp. Alojzij Waldstein. V nedeljo 23. t. m. igra se prvičkrat Anzenbergerjev „Dolski župnik“, v torek 25. t. m. poje se drugikrat v sezoni opera „Aida“, v četrtek 27. t. m. igra se prvičkrat na slovenskem odru Grillparzerjeva klasična igra „Sappho“ in v soboto, dne 29. t. m. poje se prvičkrat Zajčeva, hrvaška narodna opera „Zrinski“.

Knjižnici kranjske gluhozemnice je podaril g. Fr. Spintre, glavni učitelj v Kopru, zbirko raznih knjig za izobrazbo slepih in gluhozemnih.

Tri osebe zgorele. V Pierisu v Furlaniji je pogorela vila Settomini. Zgorele so tri osebe, vdova Clemente, 14letni Pet. Clemente in Roza Trevisan.

Za Narodni dom v Trstu je doslej nabranih 1880 K 95 h.

Nenavaden hudodelec. Ivan Tomažič, star 25 let, je bil pred poldrugim letom obsojen na smrt, ker je umoril svojega strica Busiča iz Nove vasi v Istri. Cesar ga je pomilostil na 20letno ječo. Glavna priča proti Tomažiču je bil Jeronim T., ki je bil pozneje istotako obsojen radi nekega hudodelstva in je prišel v koperski ječi skupaj s Tomažičem. Tomažič se je nad Jeronimom maščeval radi pričanja ter ga je v ječi umoril. Danes stoji Tomažič zopet pred tržaškimi porotniki radi drugega umora, ko še radi prvega umora ni prestal kazni.

Laška taktika. Vsi dijaki, ki so lani na hrvaški gimnaziji v Pazinu propadli in dobili drugi in tretji red, sprejeti so na laško realno gimnazijo ter so dobili znatno podporo. Čestitamo!

„Domovina“ pred porotniki. Včeraj je stal odgovorni urednik „Domovine“ pred celjskimi porotniki radi poročila, ko je bil kmet Feguš ustreljen po lovcu Seguli. Še-

gula je po dr. Mravlagu tožil „Domovino“. Priče so pri obravnavi povedale še mnogo več, nego je pisala „Domovina“. Celjski porotniki so potrdili drugo glavno vprašanje in vprašanje glede nepaznosti tiska, nakar je bil g. Ante Beg obsojen na 200 K glede glav. vprašanja, glede drugega pa na 10 K. Med porotniki dva nista znala prav nič slovenski.

Celjske zanimivosti. Samostojni nemško-slovenski gimnazijski razredi v Celju so dobili vendar javni napis. Napis je dvojezičen. — Celjski župan je dal izobesiti razglas namestništva glede novih volitev samo v nemškem jeziku. Polit. društvo „Napreje“ se je takoj pritožilo.

Štajerske novice. Ustrelil je v Kanji pri Ptujju gostilničar Marčinko delavca Čičeka. — V Gradcu se je obesil 50letni krojač Lovrenc Federšek, pristojen v Ljutomer. — Zborovanje štajerskih živinozdravnikov se je vršilo v Radgoni. — Utonila je v Muri pri Mariji Snežni na Velki 57letna Ana Vrbanič.

Porotniške obravnave v Celju. Pretečeni teden so bile pred porotniki v Celju naslednje sodbe: Požig. Iz maščevanja je užgala dne 7. maja t. l. Urša Janše iz Modrič hišo Blažu Hribniku v Škorih. Škode je bilo 1700 kron. Obsojena je v 8letno ječo. — Uboj. Dne 18. maja t. l. je prišlo v Rečici do prepira med Jos. Simšekom na edni in Ivanom Mikotičem ter Matijo Mediana na drugi strani, v katerem je bil Simšek ubit. Mikotič je dobil štiri, Mediana pa tri leta težke ječe. — Tat iz navade. Jurij Gole, ki je že bil zaradi tatvine devetkrat obsojen, je dobil za ponovljeno tatvino pet let težke ječe. — Požig. Kočarica Marija Berbre iz Ogošne je užgala dne 4. junija t. l. svojo za 800 gld. nad vrednost zavarovano koč. Obsojena je bila v tri leta težke ječe. — Požig in tatvina. Dne 11. avgusta je užgal Fr. Schuster v Ogori klet Lokošekovo ter pri tej priliki ukradel tudi 15 kron. Dobil je dvajset let težke ječe. — Detomor. Omožena Helena Trinks je zadušila svojega otroka po porodu. Dokazalo se je, da je bila ta čas zmedene pameti, vsled česar je bila oproščena. — Uboj. V Čurnovcu je ubil Anton Zorko Jos. Bromšaja; obsojen je v ednoletno težko ječo. — Prekoračil silobran. Josip Črešnovar pri Sv. Pančracu je ubil svojega pastorka s kolom. Obsojen je bil le zaradi prekoračenja silobrana v petmesečno ječo.

V mestni ljudski kopelji se je od 9. do 15. sept. letos oddalo vsega skupaj 434 in sicer za moške 319 (prvih 216, kadnih 103) za ženske 115 (prvih 15, kadnih 100) kopelji.

Ženske studije na dunajski univerzi. Uradno se razglša, da se sedaj smejo tudi ženske udeleževati medicinskih studij.

Po rokah hodil z Dunaja do Pariza. Ivan Hasslinger z Dunaja je stavil s prijatelji in znanci, da pojde v Pariz na razstavo po rokah, ker nog nima. V to svrhu si je dal izdelati poseben voziček, s katerim se je podal na dolgo pot. Sprva je mnogo pretrpel, ker mu je prah in pesek kožo na rokah izgrizel, a pozneje se je ista utrdila, kakor navadno pri bosonogih nožna in je dalje napredoval svojo pot do Pariza. Prehodil je tako 1435 kilometrov in sicer po tri kilometre vsako uro ali 30 kilometrov na dan, ker je hodil po 10 ur na dan. V 55 dnevih je prišel v Pariz. Potoma si je s prodavanjem razglednic in s fonografom zaslužil toliko, da mu je zadostovalo za strošek na poti, šel je z Dunaja brez vsakega novčiča.

Surovo meso — protistrup zoper tuberkulozo. Slavni pariški fiziolog Charles Richet je po dolgih raziskovanjih našel, da vživanje surovega mesa prepreči nadaljni razvoj jetike, oziroma jo celo ozdravi. Tega učinka si omenjeni učenjak ne razlaga, kakor da bi vplivalo surovo meso le kot tečno, krepko hranivo, marveč da ima v sebi snovi, ki direktno škodujejo tuberkuloznim bacilom. Prihodnost bode pokazala, ali se bode Richet-jeva iznajdba obnesla. Želeti bi bilo, da bi se.

17 let api v Thenelepu 30 km od Saint Quentina Margareta Bouyenoval. Leži na postelji in ne da od sebe nikakega zdihljaja

ter se nič ne premakne. Pri življenju jo vzdržujejo s klistiri, ker navadno jedi ne požira. Dolgoletno spanje se je pričelo Margareti Bouyenoval, ko je bila stara 20 let, po omedevici, katera jo je obsla, ker je stopil v nje hišo orožnik preiskovat skrivnostno smrt njenega otroka.

Skrivna pisava anarhistov. Glasom poročil nekega turinskega lista je policija v Milanu vladi naznanila, da se ji je posrečilo dobiti ključ do tajne pisave anarhistov, da so se tem potom odkrile že prav znamenite in nepričakovane tajnosti iz delovanja mejnarodnega anarhizma.

Današnji številki priložila je domača konfekcijska trdka Gričar & Mejač **ilustrovan cenik narejenih oblik za gospode, dame in otroke, na kar opozarjamo cenjene naročnike in čitatelje našega lista.**

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Neim. 5 K. — Gdč. Jarčeva iz Ljubljane 50 K. — Prof. P. iz R. 20 K. — G. Avg. Šinkovec, župnik na Jesenicah, 5 K. — G. I. Koritnik, župnik z Blok, 5 K. — G. kan. T. Kajdiž 10 K, namestu venca na grob p. g. L. Tiča. — Usmiljeno srce 2 K. — Eg. Robidjevec 4 K 20 h. Bog plačaj!

Priporoča se Jeranova dijaška miza tudi drugim dobrotnikom, ker je dijakov oglašanih za podporo zopet mnogo, denarja pa za podporo zelo malo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 19. sept. (C. B.) „Wiener Zeitung“ objavlja cesarsko naredbo na podlagi § 14. z dne 15. t. mes., s katero se dovoljuje vladi 5 milijonov kron kredita za podporo vsled uim ponesrečenim; od tega je določen znesek do 2.750.000 kron za Galicijo, koder je povodenj proizvodila veliko škodo. — Nadaljna cesarska naredba istega dne spreminja nekatere določbe naredbe z dne 2. maja 1899 glede zatiranja živinske kuge.

Dunaj, 19. sept. Komunikej o včerajšnji seji levičarskih načelnikov izjavlja, da se splošno priznava potreba obstoja nemške celokupnosti, in da treba v prvi vrsti vztrajati pri zahtevi glede zakonite določitve nemščine kot posredovalnega jezika.

Dunaj, 19. sept. „Deutsche Zeitung“ in „Deutsches Volksblatt“ sta proti kompromisu levičarskih strank. Pivi so slogo rušili nemški nacionalci na Štajerskem, ki so proti dosedanjemu poslancu pete skupine kršč. soc. Schoiswohl postavili protikandidata. Žrtev takega kompromisa bi bili le kršč. socialci.

Dunaj, 19. sept. Načelnik poljskega kluba vitez Javorski se mudi na Dunaju.

Dunaj, 19. septembra. Listi, ki imajo zveze z Milanom, poročajo, da se bode Milan v kratkem podal v Biaric, da se spravi s kraljico Natalijo.

Dunaj, 19. sept. Listi poročajo, da se je hči pokojnega grofa Taaffeja zaročila z nekim ogerskim zdravnikom, ki je žid.

Dunaj, 19. sept. Danes so izšli bankovci po 20 kron.

Ptuj, 19. sept. Nemški „Studentenheim“ je bil otvorjen ob navzočnosti štajerskega ces. namestnika.

Gradeo, 19. sept. Ernst Friedrich, ki je hotel izvršiti roparski umor na vdovi bivšega bolgarskega kneza grofici Hartenau, je bil obsojen na tri leta ječe.

Belgrad, 19. sept. Dosedanji nemški poslanik v Belemgradu baron Wecker Hotter je odpoklican in ga namesti druga osebnost. Bivši srbski ministerski predsednik Gruić je imenovan poslanikom v Carigradu.

Rim, 19. septembra. Socialno-demokratski (!) poslanci bodo pri prihodnji seji zbornice predlagali, naj se za poslance uvede dijete.

Benetke, 19. sept. Policija lovi anarhista Pito, ki ima nalog umoriti

